

การศึกษากระบวนการ ควบคุมการปฏิบัติงานวิชาการของครูอาจารย์

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

นายรังสฤษดิ์ ศรีแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-458-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017490.

11๑๑๘๘๖๖๖๖

A STUDY OF CONTROLLING PROCESS FOR TEACHERS' ACADEMIC PERFORMANCE
IN ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN

Mr. Rungsarit Srikaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-458-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษากระบวนการควบคุม การปฏิบัติงานวิชาการของครูอาจารย์
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 11

โดย นายรังสฤษดิ์ ศรีแก้ว

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คูปรัดน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาดังกล่าว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คูปรัดน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

รังษฤทธิ ศรีแก้ว : การศึกษากระบวนการควบคุมการปฏิบัติงานวิชาการของครูอาจารย์
โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11
(A STUDY OF CONTROLLING PROCESS FOR TEACHERS' ACADEMIC PERFORMANCE
IN ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์, 157 หน้า. ISBN 974-579-458-9

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษากระบวนการควบคุมและปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการ
ควบคุมการปฏิบัติงานวิชาการของครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา
2529-2531 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ได้ดำเนินการควบคุมการปฏิบัติงาน
วิชาการของครูอาจารย์ ตามกระบวนการควบคุม คือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาการ
การประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิชาการ
2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการควบคุม การปฏิบัติงานวิชาการได้แก่ ภาระหน้าที่ของ
ครูอาจารย์ ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน และความร่วมมือของครูอาจารย์

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ที่กรุงเทพฯ โดยโรงพิมพ์สมมติภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่มีเส้นขอบเดียว

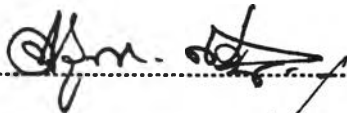
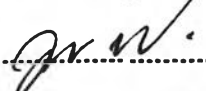
RUNGSARIT SRIKAEW : A STUDY OF CONTROLLING PROCESS FOR TEACGERS' ACADEMIC PERFORMANCE IN ROYAL AWARDED SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN. THESIS ADVISOR: ASST.PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 157 PP. ISBN 974-579-458-9

The purpose of the research was to study the controlling process for teachers' academic performance and problems in Royal Awarded Secondary Schools (1986-1988) under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Eleven. Major findings were as follows:

1) Concerning the operation of controlling process, most of the Royal Awarded Secondary Schools carried out all three steps, the development of performance standards, the appraisal of personnel, and the corrective action.

2) The major problems of the operation of controlling process were the workload of teachers, the importance of performance evaluation, and the cooperation from teachers.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา ลุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขส่วนต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ ได้กรุณาให้คำแนะนำในเบื้องต้น ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่ได้อนุเคราะห์สละเวลาตรวจแก้ไข เครื่องมือในการวิจัยให้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยวิจัยที่ได้เสียสละเวลาในการออกสัมภาษณ์โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่ออกสัมภาษณ์ ส่วนการพิมพ์ต้นฉบับนั้นได้รับความช่วยเหลือจากคุณสุภาภญา ธนสุภาภรณ์ ซึ่งได้ใช้ความอุตสาหะเสียสละเวลาจัดพิมพ์ให้มาโดยตลอด ขอขอบคุณที่ ๆ เพื่อน ๆ ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อยามทุกข์เข็ญ และบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในบางส่วน

ในส่วนของภรรยาและลูก ๆ นั้น ได้ข่ม เทก่าตั้งใจ กำลังทรัพย์ ให้แก่ผู้วิจัยมิได้ขาด ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ผู้คอยให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน และขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนได้ช่วย เหลือให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาไว้ ณ โอกาสนี้

รังสฤษดิ์ ศรีแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
คำนิยามศัพท์	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	8
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุม	9
กระบวนการควบคุม	15
การกำหนดมาตรฐานงาน	17
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	28
การปรับปรุงแก้ไข	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	50
วิธีดำเนินการวิจัย	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
4	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการควบคุมการ	
ปฏิบัติงานวิชาการของครู อาจารย์	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน	
การประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงแก้ไข	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา เอกสาร	100
5	104
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	104
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผลการวิจัย	109
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	127
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	128

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	135
ประวัติผู้เขียน	157

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร 54
2	แสดงผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามโรงเรียน 57
3	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามตำแหน่ง 60
4	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามเพศ 60
5	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามอายุ 61
6	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามอายุราชการ 61
7	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน 62
8	แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา 62
9	แสดงลักษณะ นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงาน 63
10	แสดงจุดมุ่งหมายในการ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาการ 65
11	แสดงการดำเนินการในการ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน วิชาการ 66
12	แสดงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับมอบให้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน วิชาการของโรงเรียน 67
13	แสดงลักษณะการแจ้งมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาการในด้าน ต่าง ๆ ให้ครูอาจารย์ได้ทราบ 68
14	แสดงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ติดตามการปฏิบัติงาน วิชาการ 69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงวิธีคิดตามการปฏิบัติงานวิชาการ	70
16 แสดง ลักษณะการให้รางวัลสำหรับครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงาน วิชาการ ได้ดีกว่ามาตรฐาน	71
17 แสดง ลักษณะบทลงโทษสำหรับครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานวิชาการ ได้ต่ำกว่ามาตรฐาน	73
18 แสดง ลักษณะการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับ เกณฑ์มาตรฐาน ในการปฏิบัติงานวิชาการ	74
19 แสดงลักษณะ นโยบายในการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ	75
20 แสดงจุดมุ่งหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ	76
21 แสดง เกณฑ์ที่โรงเรียนใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	77
22 แสดงสิ่งที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานวิชาการ	78
23 แสดงวิธีในการประเมิน	79
24 แสดงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประเมินผลการ ปฏิบัติงานวิชาการ	80
25 แสดงกำหนดเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ	81
26 แสดงกำหนด เวลาของการแจ้งผลการประเมินให้ครูอาจารย์ ได้ทราบ	82
27 แสดง การนำผลการประเมินไปใช้	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	แสดงสิ่งที่โรงเรียนปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับการประเมินผลการ ปฏิบัติงานวิชาการ	84
29	แสดงวิธีที่โรงเรียนรับรู้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานวิชาการ	85
30	แสดงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการ แก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานวิชาการ	86
31	แสดงลักษณะการดำเนินการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน วิชาการ	87
32	แสดงปัญหา เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน	88
33	แสดงการปฏิบัติงานวิชาการที่มีปัญหามากที่สุด	89
34	แสดงสาเหตุของปัญหา ในการปฏิบัติงานวิชาการ	90
35	แสดงสิ่งที่โรงเรียนคำนึง ในการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา	91
36	แสดงหน่วยงานที่มีบทบาทในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับงานวิชาการ ของโรงเรียน	92
37	แสดงรูปแบบการติดตามผลการแก้ปัญหา	93
38	แสดงตำแหน่งของผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานวิชาการ ให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย	94
39	แสดงปัญหา เกี่ยวกับกระบวนการควบคุม	95
40	แสดงข้อมูลที่พบ และปัญหาในการนำไปใช้ จำแนกตามเอกสาร	100